

Iktatószám

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

550.34

Hely

Idő

1911

Személy

Szerző

Cím Földindulás. Földindulás

Forrás: Pesti hírlap

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fü)

Földindulás.

1911. július nyolcadikának hajnali két órája a magyar glóbusnak millió és millió emberét riasztotta fel egyszerre álmából. Budapesten s végig az egész Duna-Tisza közén, a Mátra és a Cserhát körzetén, sőt túl a Dunán is a Duna-menti megyékben olyan földrengés pusztított, aminőt Magyarország most élt át először. Hajnali két óra előtt a Margitsziget madarainak megriadt csipogása jelezte a veszedelem közeledtét, Kecskeméten villámhoz hasonló hatalmas fénynyaláb csapott fel az égboltozaton, aztán dübörögve megindult a föld... Evangyéliomba illő természetfölötti tünetek.

Budapest megmenekült, de ijesztő rombolás képét mutatják az Alföld nagy városai, Kecskemét, Cegléd, Nagykőrös; a legijesztőbbet mind közt Kecskemét. E színmagyar, pompás, rohamosan fejlődő várost csaknem romba döntötte a földindulás. Mélységes együttérzéssel, a legfájdalmasabb részvétellel fogadjuk a mindegyre szomorúbb tartalmú híreket, melyek Kecskemét pusztulásáról nyújtanak képet. Milliókra rúgó anyagi kárát, hiszszük, az állam segítő keze elviselhetővé fogja tenni s július nyolcadikának rettenetes hajnalát mihamar kiheverheti.

De a borzadály ma még megvan s emlékké foszlását a bizonytalan jövőtől való rettegés is gátolja. A lakosság félelmében az utcákon kóborol, úgy érzi, hogy hajléktalanná lett, akár a kiverő eb. S az utcákon végig

csupa törmelék, romhalmaz. A városháza szobrai ledőlve egytől-egyig, a leomló kémény a közgyűlési terem mennyezetét is beszakította. Meggömbült templomtornyok, kiürített, mert minden pillanathban összeomlással fenyegető kaszárnya, kórház, egyetlen épen nem maradt bérház, bezárt templomok, iskolák s mindehez még a földindulás megismétlődésétől való rettegés... A városi tanács pedig kiáltványban int higgadtságra és a lakosságtól csak azt kéri, hogy ne lászon rémképeket, ne higgyen ijesztő jóslatoknak... Aki jósol, az hazudik. Közben egy bágyadt, erőltetett mosolyra készítő távirat Lukács pénzügyminiszterhez, hogy függeszsze fel az adóbehajtást.

Igen, ez a távirat s az a kiáltvány a két legjellegzetesebb okmánya a vacogó félelemnek s az ébredő lelkiezőnek, mely az emberben a már elmúlt földindulást kíséri. Az adófelfüggesztést kérők már valamivel túl vannak azon, hogy hiszen „úgyis minden mindegy”; a benutság, a cinizmus lassan fölenged; a rom helyén új épület emelkedik, idő és munka kiegyenlíti mindent. A magyar föld büszkesége, Kecskemét városa, egy hatalmas lendülettel holnap talán már messzebb fog tartani, mint ha ez a csapás nem is érte volna. Szeged is az árvíz után kapott lábra hatványozott erővel. S hiresebbé lesz, mint volt valaha a „híres város.”

És aki jósol, az hazudik... Szükség van erre a megnyugtatóra is, amit azonban

tompít a szomorú tudat, hogy aki jól jósol, annak sincs föltétlenül igaza. Hiszen a tudomány itt még fejletlenebb, mint bárhol másutt. A Halley-üstökös jöttét már előre meg tudja állapítani, de egy földindulással szemben még egészen tehetetlen. A szeizmográfok felmondják a szolgálatot, vagy legföljebb leírják a kilengések erejét s nagyságát; a távoli földrengéseket még talán inkább tudják jelezni, mint a helyszínieket; de hogy jövőre földrengéseket lehessen belőlük kiolvasni, hogy hasznuk teljessé legyen, hogy a veszélyeztetett vidékről való menekülésre intsenek, hogy így legalább rongyos emberi életünket menthesük meg, ha már javainknak pusztulni kell mostoha anyánk, Gaea, szeszélyéből: attól távol van még, vigasztalhatatlanul távol a tudomány. S mai eszköze, a szeizmográf, mintha többet sem nyújtana számunkra, mint a Margitsziget veszélytérző, csipogó madara.

A kecskeméti katasztrófában is csak az volt a mérhetetlen szerencse, hogy éjszakának idején indult meg a föld. Mintha csak a Föld kegyetlen szándékát, hogy az ébrenlevő, nap-pali munkájuk közepette utcákat rová ezreknek fejére zúdítsa a leomló kéményeket, szobrokat, tornyokat: áldott másik szülénk, a Nap hiúsította volna meg.

De Föld és Nap között, kétség és hit között, im, ott áll még szepegve, kisgyerek-módrá alakja korong. Azt már biztosan tudjuk, hogy gömbölyű a Föld s hogy olykor, ha felülete megrendül, belső erőinek hatása ez. De egyéb semmi. Végeredményben ugyanaz, mint mikor baromi őszünk, az indus, rengeni érezvén lába alatt a biztosnak hitt talajt, a szörnyű elefánthoz küldte kétségbeesett fohását, aki a földet a hátán tartja...

S most dobbantani talált a lábával.